

Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae
Rok 17, Nr 2/2013
Wydział Zarządzania i Administracji
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Nauki dla Zarządzania.
Od czasów Adamięckiego do współczesności

Anna Sobieraj¹

SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ANALIZA FINANSOWA W ZARZĄDZANIU PRZEDSIĘBIORSTWEM

Wprowadzenie

Zarządzanie przedsiębiorstwem jest nieustannym procesem podejmowania i realizacji różnorodnych decyzji. Jednym z ważnych decyzji ułatwiających trafne podejmowanie decyzji w przedsiębiorstwie jest analiza finansowa. Zajmuje się ona badaniem i oceną efektywności działalności przedsiębiorstwa oraz jego sytuacją majątkową i finansową. Analiza finansowa staje się przedsiębiorstwu przydatna nie tylko do poprawnej interpretacji liczb zawartych w sprawozdaniu finansowym, lecz przede wszystkim do lepszego wykorzystania zasobów, poprawy wyników działalności, sprostania potrzebom rynku i oczekiwaniom właścicieli. Analiza finansowa powinna ułatwić podjęcie decyzji zapewniających efektywny rozwój przedsiębiorstwa w przyszłości².

Podstawowym źródłem informacji stanowiących podstawę podejmowania decyzji, analizy finansowej uznać należy sprawozdawczość. Celem niniejszej pracy jest objaśnienia istoty analizy finansowej oraz sprawozdawczości, ich znaczenia w procesie podejmowania decyzji dotyczących przedsiębiorstwa.

Praca składa się z trzech części. W pierwszym rozdziale omówiono istotę i przedmiot analizy finansowej, jej cele oraz wykorzystanie, a także jej rolę w procesie podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.

W kolejnym rozdziale przedstawiono rodzaje analizy finansowej biorąc pod uwagę trzy kryteria: kryterium przyjętej metody badań, kryterium formy badań oraz kryterium czasu objętego analizą.

---

¹ Anna Sobieraj, student, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Studenckie Koło Naukowe KONCEPT.

² W. Gabrusewicz, *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005, s. 9.

W ostatniej części pracy omówiono znaczenie sprawozdawczości jako materiału źródłowego analizy finansowej oraz jej wpływ na podejmowanie decyzji związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem.

1. Przedmiot analizy finansowej

Przedmiotem analizy finansowej w przedsiębiorstwie jest działalność gospodarcza oparta na zaangażowanych zasobach majątkowo-kapitałowych i osobowych. W warunkach gospodarki rynkowej celem tej działalności jest przede wszystkim przysporzenie właścicielom przyrostu kapitałów własnych przez osiąganie zysków. Właściciele posiadając określone zasoby materialne mogą podejmować, mogą podejmować decyzje dotyczące³:

- produkcyjnego użytkowania aktywów – założenie lub likwidacja przedsiębiorstwa;
- podziału nadwyżki na część konsumowaną i akumulowaną;
- zmiany kapitałowej formy aktywów (z rzeczowej na bardziej płynną lub odwrotnie);
- zmiany podmiotu uprawnień do decydowania i aktywów – sprzedaż, darowizna, dziedziczenie, zastaw, dzierżawa.

Z kategorią posiadania (dysponowania, wykorzystania) wiąże się ekonomiczna odpowiedzialność, polegająca z jednej strony na uzyskiwaniu materialnych korzyści z tytułu decydowania o aktywach, z drugiej strony zaś ponoszenia ekonomicznego ryzyka ich utraty w przypadku podjęcia nietrafnej decyzji co do kierunków przeznaczenia⁴.

Do podstawowych celów analizy finansowej zaliczyć należy:

- charakterystykę liczbową opisującą działalność przedsiębiorstwa, pozwalającą na ocenę uzyskiwanych wyników finansowych;
- ustalenie czynników mających wpływ na realizację podjętych przedsięwzięć gospodarczych;
- określenie przewidywanych wyników na podstawie informacji o posiadanych czynnikach wytwórczych, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo oraz o zmianach w jego otoczeniu.

Podstawowym celem analizy finansowej jest przedstawienie przeszłego, obecnego i przyszłego obrazu przedsiębiorstwa z określeniem najistotniejszego aspektu jego funkcjonowania, tzn. finansów. Odniesienie bowiem sukcesu finansowego i przeciwdziałanie bankructwu są celami nadrzędnymi firmy. Aspekt finansowy jest najważniejszy, ponieważ pozostałe rodzaje działań przedsiębiorstwa w warunkach gospodarki rynkowej są w znacznej mierze determinowane przez stan jego finansów.

Wykorzystanie analizy finansowej jest zależne od potrzeby odbiorcy i może stanowić⁵:

³ A. Lipowski, *Mechanizm rynkowy w gospodarce polskiej*, PWN, Warszawa 1988, s.101.

⁴ L. Bednarski, *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007, s. 9.

⁵ B. Pomykalska, P. Pomykalski, *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa 2007, s. 14.

- element finansów przedsiębiorstwa pozwalający zrozumieć zasady zarządzania nimi i zdolności do ich zastosowania w praktyce gospodarczej;
- część składową analizy ekonomicznej występującej obok analizy techniczno-ekonomicznej;
- część analizy fundamentalnej, wykorzystywanej w procesie inwestowania w akcje przedsiębiorstw giełdowych;
- część składową biznesplanu stosowaną w planowaniu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa;
- element systemu informacji wewnętrznej przedsiębiorstwa;
- dokument finansowy pomocny w wytwarzaniu a następnie kontrolowaniu realizowanej polityki finansowej przedsiębiorstwa;
- element systemu informacji zewnętrznej, który jest częścią składową oceny zdolności kredytowej dokonywanej przez banki, ubezpieczycieli i partnerów handlowych;
- narzędzie pomocne w strategicznym i operacyjnym zarządzaniu.

Analiza finansowa pełni ważną rolę w procesie podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie. W kontekście spojrzenia na analizę finansową przez pryzmat ryzyka warto zaznaczyć, że w obecnej rzeczywistości gospodarczej trudno podjąć działania, których uruchomienie nie wiązałoby się z ryzykiem. Przedsiębiorstwo zmuszone jest praktycznie na każdym szczeblu decyzyjnym określać, jaki wysoki poziom ryzyka jest skłonne zaakceptować. Zadaniem analizy finansowej jest ustalenie wyników podejmowanych decyzji działania, wartości przepływów pieniężnych netto, oczekiwanej stopy zwrotu i ryzyka na podstawie dostępnych informacji. Wyniki analizy finansowej umożliwiają świadome kształtowanie struktury kapitału, co przekłada się bezpośrednio na akceptowany przez przedsiębiorstwo poziom ryzyka finansowego. Analiza stanowi też narzędzie w ocenie ryzyka rynkowego, wiedza o sytuacji finansowej kontrahenta jest jedną z podstaw do oceny poziomu ryzyka związanego z daną transakcją czy też długofalową współpracą. Celem analizy finansowej w tym przypadku jest przygotowanie i przetworzenie informacji na temat działalności, wyników i sytuacji ekonomiczno-finansowej kontrahenta, stanowiących podstawę do podjęcia decyzji o współpracy. Jest ona również źródłem informacji dla potencjalnych inwestorów, jak również indywidualnych analityków i doradców, sektora publicznego, lokalnych władz, konkurencji czy społeczeństwa⁶.

2. Rodzaje analizy finansowej

W zależności od potrzeb przedsiębiorstwa przeprowadza się różne rodzaje analizy finansowej. Wykorzystując odpowiednie kryteria podziału, można wyróżnić wiele rodzajów analizy finansowej. Dla celów niniejszej pracy wyróżnia się kryte-

---

⁶ A. Bera, *Analiza finansowa jako narzędzie ograniczenia ryzyka finansowego w działalności przedsiębiorstwa* [w:] *Nowoczesne zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, A. Bielawska (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009, s. 258-259.

rium przyjętej metody badań, kryterium formy badań oraz kryterium czasu objętego analizą.

2.1. Kryterium przyjętej metody badań

Biorąc pod uwagę przyjętą metodę badań wyróżnić można:

- analizę funkcjonalną;
- analizę kompleksową;
- analizę decyzyjną.

Analiza funkcjonalna jest zaliczana do najstarszych rodzajów analizy ekonomicznej i analizy finansowej. Polega na badaniu odcinkowych zjawisk występujących w przedsiębiorstwie, często bez dostatecznego ich powiązania z innymi zjawiskami. Taką analizę mogą przeprowadzać osoby odpowiedzialne za te zjawiska w przedsiębiorstwie, a więc dobrze je znające, przez co skraca się czas przeprowadzania analizy. Oprócz niewątpliwych zalet, analiza funkcjonalna ma również wiele wad, wśród których wymienić można⁷:

- subiektywność ocen,
- odcinkowość badań, bez dostatecznego uwzględnienia wzajemnych związków i zależności badanego zjawiska z innymi procesami i zjawiskami gospodarczymi;
- brak należytej hierarchii ważności rozpatrywanych zjawisk, przez co analiza funkcjonalna nie wskazuje, które zjawiska mają charakter pierwotny, a które wtórny;
- brak należytej selekcji informacji, co powoduje, że informacje o zasadniczym znaczeniu przepłatają się z informacjami mało istotnymi.

Analiza kompleksowa obejmuje swoim zakresem całość zjawisk występujących w przedsiębiorstwie w określonym czasie we wzajemnych związkach i uwarunkowaniach. Wymaga umiejętności całościowego spojrzenia na przedsiębiorstwo. Wszystkie zjawiska są uporządkowane według hierarchii ich ważności, przez co możliwe jest oddzielenie zjawisk głównych od zjawisk ubocznych, przyczyn od skutków. Każde zjawisko powinno być rozpatrywane z punktu widzenia końcowego celu przedsiębiorstwa. Z tego względu analiza kompleksowa jest doskonalszym, w porównaniu z analizą funkcjonalną, narzędziem poznania i oceny zjawisk gospodarczych występujących w przedsiębiorstwie⁸.

Analiza decyzyjna jest ukierunkowana na dostarczanie informacji ułatwiających podjęcie w przedsiębiorstwie określonej decyzji. W analizie tej bada się zjawiska zarówno w układzie przyczynowo-skutkowym, jak i chronologicznym. Chodzi bowiem o odpowiedź na pytanie: jaką decyzję należy podjąć, aby jej skutki wpłynęły pozytywnie na pytanie: jaką decyzję należy podjąć, aby jej skutki

---

⁷ E. Kurtys, *Elementy teorii analizy ekonomicznej przedsiębiorstw przemysłowych* [w:] *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstw przemysłowych*, E. Kurtys (red.), PWN, Warszawa – Poznań 1988, s. 12.

⁸ W. Gabrusewicz, *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005, s. 30.

wpłynęły pozytywnie na wyniki działalności przedsiębiorstwa. Zakres analizy decyzyjnej zależy od charakteru i złożoności rozpatrywanego problemu⁹.

2.2. Kryterium czasu objętego analizą.

Ze względu na czas objęty analizą wyróżnia się:

- analizę retrospektywną;
- analizę bieżącą;
- analizę prospektywną.

Analiza retrospektywna odnosi się do przeszłości. Ma ona na celu dokładne rozpoznawanie zjawisk i procesów występujących w przedsiębiorstwie w przeszłości, w tym wyjaśnienie przyczyn ich kształtowania się w badanym okresie.

W analizie retrospektywnej wyróżnić można następujące działania¹⁰:

- bieżąca kontrola rozrachunków i strumieni pieniężnych;
- okresowa ocena gospodarki finansowej;
- okresowa ocena sytuacji finansowej i majątkowej.

Wskaźniki przyczyn sprowadza się do oceny trafności i słuszności decyzji podjętych w przedsiębiorstwie w przeszłości. Taka ocena jest niezbędna do rozliczenia się z przeszłością po to, aby eliminować niedociągnięcia, a dobre strony wykorzystywać w przyszłości¹¹.

Analiza bieżąca dotyczy bieżącej działalności. Głównym jej zadaniem jest czuwanie nad prawidłową realizacją przyjętego planu, ustalenie odchyleń faktycznej działalności od założeń w działaniu przedsiębiorstwa oraz podjęcie w odpowiednim momencie działań naprawczych i korygujących. Analiza bieżąca dzięki możliwością szybkiego dostarczania informacji zwiększa swoją przydatność w operatywnym zarządzaniu jednostką.

Analiza prospektywna ma w dużym stopniu charakter decyzyjny. Jest pomocna w podjęciu wielu decyzji dotyczących np. wprowadzenia nowego wyrobu na rynek czy zastosowania nowej technologii produkcji. Decyzje te z reguły poprzedza złożona procedura wyboru odpowiednich projektów. Analiza prospektywna dzięki zastosowanym metodom pozwala na ocenę różnych projektów i wybór najlepszego poprzez eliminację projektów mało efektywnych i obciążonych dużym ryzykiem. Analiza prospektywna wykorzystywana jest również w kształtowaniu strategii przedsiębiorstwa. Dlatego swoim zakresem obejmują analizę słabych i mocnych stron przedsiębiorstwa, a także uwarunkowania zewnętrzne, ułatwia to zbudowanie odpowiedniej strategii rozwoju przedsiębiorstwa¹².

---

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ M. Walczak, *Sprawozdawczość i analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Kolegium Wydawnicze, Łódź 2008, s. 55.

¹¹ W. Gabrusewicz, *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005, s. 32.

¹² *Ibidem*, s. 33.

Analiza prospektywna obejmuje¹³:

- opracowanie i ocena wariantów decyzji dotyczących przyszłej struktury finansowej;
- analiza sytuacji majątkowej i finansowej oraz tendencji rozwojowych;
- opracowanie systemu bieżącego sterowania gospodarką finansową;
- długoterminowe prognozy sytuacji majątkowej i finansowej.

2.3. Kryterium formy badań

Biorąc pod uwagę formę badań wyróżnia się:

- analizę wskaźnikową;
- analizę rozliczeniową.

Analiza wskaźnikowa dostarcza informacji o sytuacji finansowej przedsiębiorstwa i wynikach jego działalności na podstawie zbioru logicznie powiązanych wskaźników. Wartość tych wskaźników, ich zmiany, a także relacje między nimi umożliwiają ocenę działalności przedsiębiorstwa oraz stanowią podstawę do formułowania wniosków dotyczących przyszłości¹⁴.

Istnieje bardzo dużo rozmaitych narzędzi oceny przedsiębiorstwa, każde z nich ma swoje ograniczenia i dostarcza nieraz bardzo wycinkowych odpowiedzi. Szybkość i wygoda oferowane przez komputerowe arkusze kalkulacyjne często rodzą pokusę, by „policzyć wszystko, co się da”. Jednak zazwyczaj wystarczy posłużyć się kilkoma współczynnikami, by uzyskać wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji lub wyrobienia sobie poglądu na sprawę¹⁵.

Za pomocą wskaźników można oceniać podstawowe finansowe aspekty funkcjonowania przedsiębiorstwa, czyli płynność finansową, wiarygodność kredytową, zyskowność oraz tzw. sprawność zarządzania przedsiębiorstwem. Wskaźnikami są na ogół relacje strumienia do strumienia, strumienia do zasobu, zasobu do strumienia i zasobu do zasobu. Inaczej mówiąc, dotyczą zarówno wartości przepływów finansowych jak i różnych pozycji bilansu przedsiębiorstwa. W większości służą do określania wymienionych relacji w obrębie tego samego okresu sprawozdawczego, którym jest najczęściej rok. Wskaźników stosowanych do bieżącej oceny może być bardzo wiele, zależy to od celu analizy. W jednym przypadku może być wystarczające oparcie oceny na kilku kluczowych wskaźnikach, a w innym – zwłaszcza gdy interesują nas dynamika zmian i jej przyczyny – może być konieczna większa szczegółowość; wtedy niezbędne będzie zastosowanie nie tylko wskaźników ogólnych, ale i cząstkowych¹⁶.

---

¹³ M. Walczak, *Sprawozdawczość i analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Kolegium Wydawnicze, Łódź 2008, s. 55.

¹⁴ W. Gabrusewicz, *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005, s. 31.

¹⁵ E.A. Helfert, *Techniki analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004, s. 142.

¹⁶ D.W. Olszewski, *Podstawy analizy finansowej przedsiębiorstwa*, Centrum Edukacji i Rozwoju Biznesu, Warszawa 1992, s. 38-39.

Korzystanie z tego czy innego wskaźnika ma sens jedynie wtedy, kiedy pasuje on do przyjętej perspektywy i celów analizy. Dopiero wówczas można uczynić z niego kryterium porównawcze. Ponadto wskaźniki finansowe nie są miarami absolutnymi – najczęściej pożytku przynoszą, gdy w odpowiednio dobranych zestawach służą do uwypuklenia istotnych zmian w sytuacji przedsiębiorstwa lub do jego oceny na tle innych firm. Pomagają określić kierunek i charakter tych zmian, co z kolei ułatwia analitykowi zidentyfikowanie szans i zagrożeń stojących przed przedsiębiorstwem¹⁷.

Chcąc mieć pożytek z danego wskaźnika, trzeba zrozumieć jego wymowę i wewnętrzne ograniczenia. Dlatego też przed przystąpieniem do analizy należy wziąć pod uwagę:

- perspektywę analizy;
- cele analizy;
- możliwe kryteria porównawcze.

Niekiedy poprawne wykorzystanie analizy wskaźnikowej może się wiązać z trudnościami w jednoznacznej ocenie analizowanych zjawisk. Ma to miejsce szczególnie wtedy, gdy wartość poszczególnych wskaźników charakteryzują różnokierunkowe tendencje zmian. Dlatego w analizie ważne jest przestrzeganie określonej procedury postępowania, w której wyodrębnia się następujące etapy¹⁸:

- wybór zjawisk gospodarczych przedsiębiorstwa objętych badaniem i oceną;
- staranny dobór adekwatnych wskaźników do analizowanych zjawisk;
- weryfikacja poprawności przyjętych wskaźników;
- korekta sposobów mierzenia poszczególnych wskaźników pozwalających uzyskać dokładniejszy i bardziej obiektywny obraz analizowanych zjawisk;
- obliczenie wartości wskaźników na podstawie zweryfikowanych mierników oraz postawienie wstępnej diagnozy i wyjaśnienie przyczyn zmian rozpatrywanych wskaźników.

Kluczową sprawą przy stosowaniu wskaźników jest ich interpretacja. Polega ona na porównywaniu wyliczonych wartości: z poziomami przyjętymi powszechnie za pożądane lub graniczne, z wartościami wskaźników z lat ubiegłych lub z ich poziomem w innych przedsiębiorstwach o podobnej działalności, albo ze średnimi w danej branży. Należy dodać, że w niektórych przypadkach porównywanie wartości wskaźników ma sens tylko w obrębie tej samej branży, ponieważ ich poziom w znacznej mierze zależy od charakteru działalności¹⁹.

Analiza rozliczeniowa polega na badaniu i ocenie związków i współzależności występujących między poszczególnymi zjawiskami. Dzięki temu analiza ta umożliwia identyfikację czynników kształtujących badane zjawiska i procesy oraz za-

---

¹⁷ E.A. Helfert, *Techniki analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004, s. 142.

¹⁸ J. Więckowski, *Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie przemysłowym*, PWE, Warszawa 1974, s. 81.

¹⁹ D.W. Olszewski, *Podstawy analizy finansowej przedsiębiorstwa*, Centrum Edukacji i Rozwoju Biznesu, Warszawa 1992, s. 39.

pewnia pełniejszą ocenę ich oddziaływania na wyniki działalności przedsiębiorstwa. Analiza rozliczeniowa charakteryzuje się większą wartością poznawczą w porównaniu z analizą wskaźnikową oraz odznacza się większą przydatnością w procesie zarządzania. Jednocześnie wymaga dobrej znajomości problemów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa. Ważne jest, aby efekt końcowy analizy w sposób mierzalny wyrażała konsekwencje analizowanych zdarzeń i faktów dla działalności bieżącej przedsiębiorstwa i dla jego rozwoju²⁰.

3. Sprawozdawczość finansowa jako główne źródło analizy finansowej

Wyniki analizy finansowej są w dużym stopniu zależne od rodzaju, zawartości i jakości materiałów źródłowych. Jeżeli będą to materiały niekompletne, niewiarygodne i niestarannie zweryfikowane, to mogą być przyczyną błędnych ustaleń i tym samym uniemożliwić wyciągnięcie poprawnych wniosków umożliwiających podjęcie skutecznych decyzji.

Materiały źródłowe analizy finansowej można podzielić na:

- materiały wewnętrzne, zawierające informacje pochodzące z wewnątrz przedsiębiorstwa m.in. z ewidencji gospodarczej, statystyki ekonomicznej i rachunkowości, a także dane pozaewidencyjne;
- materiały zewnętrzne, informujące o otoczeniu, czyli zewnętrznych warunkach funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Dane pochodzące z ewidencji mają podstawowe znaczenie w analizie finansowej. Wśród materiałów ewidencyjnych, bez względu na ich rodzaj, wyodrębnić można²¹:

- dokumentację pierwotną lub wtórną, stanowiącą podstawę zapisów w urzędzeniach ewidencyjnych (księgach rachunkowych);
- zapisy dokonane w analitycznych i syntetycznych urządzeniach ewidencyjnych (konta księgi głównej i ksiąg pomocniczych, rejestry, tabulogramy);
- sprawozdawczość opartą na tych zapisach, będącą uogólnieniem ich treści.

Materiały źródłowe pozaewidencyjne najczęściej mają charakter uzupełniający i pomocniczy, jednak niekiedy ich brak może utrudniać lub nawet uniemożliwiać przeprowadzenie analizy finansowej określonego zakresu działalności przedsiębiorstwa. Do materiałów źródłowych pozaewidencyjnych wykorzystywanych w analizie finansowej zaliczyć należy²²:

- wyniki poprzednich analiz, a zwłaszcza analizy roku ubiegłego;
- dane planistyczne, a zwłaszcza plan finansowy, biznesplany, kalkulacje wstępne, kosztorysy;

²⁰ W. Gabrusewicz, *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005, s. 31.

²¹ L. Bednarski, *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007, s. 33

²² M. Walczak (red.), *Analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Difin, Warszawa 2003, s. 72.

- protokoły z kontroli przeprowadzonych zarówno przez organy wewnętrzne jak i zewnętrzne, a także wnioski pokontrolne;
- protokoły z posiedzeń zarządu i rad nadzorczych;
- informacje pochodzące od kompetentnych pracowników przedsiębiorstwa.

Sprawozdawczość finansowa jest systemem wzajemnych powiązań wskaźników, charakteryzujących wyniki i sytuację finansową przedsiębiorstwa w pewnym okresie czasu. Sprawozdanie finansowe jest końcowym produktem prac księgowych roku obrotowego. Ze względu na rangę sprawozdawczości finansowej jest ona traktowana jako jeden z najważniejszych podsystemów rachunkowości. Waga tego podsystemu wynika głównie stąd, iż sprawozdawczość finansowa jest przeznaczona przede wszystkim na potrzeby odbiorców zewnętrznych. Zawarte w sprawozdaniu finansowym informacje można wykorzystać jednak tylko po odpowiednim ich opracowaniu i zinterpretowaniu, czyli po sporządzeniu analizy finansowej²³.

Podsumowanie

Funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach gospodarki rynkowej, która z natury jest gospodarką pieniężną, eksponującą kategorie wartościowe w przedsiębiorstwie wymaga prawidłowej analizy sytuacji finansowej. Dlatego analiza finansowa stała się przedsiębiorca niezwykle potrzebna do podejmowania decyzji zarówno bieżących jak i strategicznych. W zależności od potrzeb przedsiębiorstwa przeprowadza się różne rodzaje analizy finansowej. Wykorzystując odpowiednie kryteria podziału, można wyróżnić wiele rodzajów analizy finansowej. W niniejszej pracy wyróżniono kryterium przyjętej metody badań, kryterium formy badań oraz kryterium czasu objętego analizą.

Podstawowym materiałem źródłowym analizy finansowej są sprawozdania finansowe, które prezentują syntetyczny obraz sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstwa za dany okres, a tym samym mają istotny wpływ na decyzje podejmowane przez władze jednostki.

Bibliografia:

1. Bednarski L., *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007.
2. Bera A., *Analiza finansowa jako narzędzie ograniczenia ryzyka finansowego w działalności przedsiębiorstwa* [w:] *Nowoczesne zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, A. Bielawska (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009.
3. Gabrusewicz W., Remlein M., *Sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2007.
4. Gabrusewicz W., *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005.
5. Helfert E.A., *Techniki analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004.

---

²³ W. Gabrusewicz, M. Remlein, *Sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2007, s. 9.

6. Kurtys E., *Elementy teorii analizy ekonomicznej przedsiębiorstw przemysłowych* [w:] *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstw przemysłowych*, E. Kurtys (red.), PWN, Warszawa – Poznań 1988.
7. Lipowski A., *Mechanizm rynkowy w gospodarce polskiej*, PWN, Warszawa 1988.
8. Olszewski D. W., *Podstawy analizy finansowej przedsiębiorstwa*, Centrum Edukacji i Rozwoju Biznesu, Warszawa 1992.
9. Pomykańska B., Pomykański P., *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa 2007.
10. Walczak M. (red.), *Analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Difin Warszawa 2003.
11. Walczak M., *Sprawozdawczość i analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Kolegium Wydawnicze, Łódź 2008.
12. Więckowski J., *Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie przemysłowym*, PWE, Warszawa 1974.

Abstrakt:

Analiza finansowa pełni ważną rolę w procesie podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie. Zadaniem analizy finansowej jest ustalenie wyników podejmowanych decyzji działania, wartości przepływów pieniężnych netto, oczekiwanej stopy zwrotu i ryzyka na podstawie dostępnych informacji. Celem analizy finansowej jest przygotowanie i przetworzenie informacji na temat działalności, wyników i sytuacji ekonomiczno-finansowej kontrahenta, stanowiących podstawę do podjęcia decyzji o współpracy. Wyniki analizy finansowej są w dużym stopniu zależne od rodzaju, zwartości i jakości materiałów źródłowych. Głównym źródłem analizy finansowej są sprawozdania finansowe.

The reporting and financial analysis in business management

Financial analysis plays an important role in decision-making in the company. The purpose of financial analysis is to determine the results of decisions, the value of net cash flows expected rate of return and risk on the basis of available information. The aim is to prepare a financial analysis and processing of information on the activities, results and the economic - financial counterparty, which are the basis for the decision to cooperate. The results of the financial analysis are largely dependent on the type, compactness and quality of source material. The main source of financial analysis to the financial statements.

Anna Sobieraj, student, Students' Scientific Circle KONCEPT, Jan Kochanowski University in Kielce.